

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 7

České Budějovice

okresní pracoviště České Budějovice

Inspekční zpráva

Základní škola

Kaplice, Školní 226

Adresa:

Školní /226, 382 41 Kaplice
IZO ředitelství: 000 583 669

Zřizovatel: Město Kaplice
Náměstí/70, 382 41 Kaplice

Školský úřad: Český Krumlov
Havraní ul., 381 01 Český Krumlov

Čj.	071101/99-002039
Signatura	kg2cs101

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	6
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	7
3.7 Výroční zpráva	7
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	7
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	14
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	15
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	15
5 ZÁVĚR	16
5.1 Závěry inspekce	16
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	16
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	16
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	16
5.5 Další adresáti zprávy	17
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	17

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

1., 2., 4. a 7. prosince 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Miroslav Doležal
Členové týmu: PhDr. Jana Bartošová
Mgr. Věra Drsová
Mgr. Petr Friebel
PaedDr. Alena Stachová

1.4 Ředitel školy

Mgr. Jan Bláha

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- Zřizovací listina vystavená Městem Kaplice ze dne 23.11.1992
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 18.3.1996 čj. 52/96
- Rozhodnutí ŠÚ Český Krumlov čj. 84/97 o změně zařazení od 1.1.1997
- Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č.29/1984 Sb. ve znění pozdějších úprav
- Plán práce na školní rok 1998/99
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 1998/99
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98
- Ekonomická část výroční zprávy za rok 1997
- Hospitační záznamy vedení školy
- Tematické plány jednotlivých předmětů
- Hospitační záznamy členů týmu
- Práce žáků a jejich písemnosti
- Podkladová inspekční dokumentace

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

V 1. a 6. - 8. ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2, ve 2. - 5. ročníku podle programu Obecná škola č.j. 12 035/97-20. V 9. ročníku probíhá výuka podle dosud platného učebního plánu č.j. 18 730/91-20.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Pro žáky 7. ročníku nabízí škola v rámci volitelných předmětů dvouhodinové dotace předmětu anglický jazyk, sportovní výchova a seminář z fyziky. Žáci 8. ročníku si mohou rovněž v dvouhodinové dotaci zvolit předmět anglický jazyk, sportovní výchova nebo informatika, žáci 9. ročníku pak anglický jazyk (2 hodiny), technická praktika (1 hodina) a praktika práce na počítači (1 hodina).

Jako nepovinný předmět pro žáky 1. i 2. stupně nabízí škola náboženství.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	2	52	30	0
2.	2	57	30	0
3.	3	66	36	6
4.	2	44	27	2
5.	2	57	28	3
6.	2	52	20	8
7.	2	48	23	4
8.	2	54	23	0
9.	2	48	23	0
Celkem	19	478	240	23

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Původně zvolený vzdělávací program Obecná škola byl velmi dobře přijat učiteli 1. stupně, podle sdělení ředitele se však setkal s menším zájmem učitelů na 2. stupni a je nyní od 1. ročníku nahrazován vzdělávacím programem Základní škola.

Škola se řídí Plánem práce na školní rok 1998/99, který obsahuje hlavní úkoly v oblasti výchovné, vzdělávací, výchovného poradenství, dalšího vzdělávání učitelů a dalších činnostech. Plánované úkoly jsou pouze v obecné rovině, nejsou časově vymezeny a z plánu nevyplývá konkrétní odpovědnost jednotlivých pracovníků.

Pedagogické rady a pracovní porady jsou z hlediska četnosti optimální, v jejich zápisech ale není zaznamenáno průběžné vyhodnocování úkolů z jednotlivých oblastí plánu práce školy, není patrná zpětná vazba.

Tato oblast je hodnocena jako spíše podprůměrná.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Ve škole se vyučuje podle výchovně vzdělávacích programů z nabídky MŠMT ČR. Nabídka individuální volby vzdělávacích aktivit v rámci volitelných předmětů není příliš široká, kromě náboženství nenabízí škola ani nepovinné předměty.

Žáci 1. stupně se specifickými vývojovými poruchami učení mohou navštěvovat kroužek pro nápravu těchto poruch. Individuální vzdělávací programy pro integrované žáky mají rozdílnou úroveň, některé z nich jsou nekonkrétní a soustředí se spíše na popis poruchy.

Učitelé jednotlivých předmětů mají zpracované tematické plány. Z kontroly třídních knih vyplynulo, že plní učební plány a postupují podle učebních osnov.

Sledovaná oblast je na běžné úrovni.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupce, kteří si rozdělili kompetence. Ředitel má na starosti komplexně výchovně vzdělávací proces a provádí kontrolní činnost zejména na 1. stupni, zástupce je pověřen kontrolou přírodovědných předmětů na 2. stupni, zodpovídá za nákup pomůcek a učebnic a hospodaření s finančními prostředky. Rovněž dohlíží na práci provozních zaměstnanců. Širší poradní orgán vedení školy neustanovilo.

Na 1. stupni pracuje metodické sdružení učitelů, na 2. stupni nejsou metodické orgány zřízeny. Vedoucí kabinetů zodpovídají za materiální zajištění jednotlivých předmětů a zároveň mají za úkol koordinovat spolupráci učitelů.

Z ročního plánu práce, který je stanoven v obecné rovině, nevyplývá adresné rozdělení a delegování kompetencí a zodpovědnosti na jednotlivé pracovníky.

V podmínkách úplné základní školy má tato oblast spíše podprůměrnou úroveň.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	24	0	0	0	0	0	0	0

Personálně je 1. stupeň ZŠ obsazen pedagogicky a odborně způsobilými vyučujícími s výjimkou jedné učitelky, která je způsobilá po stránce pedagogické, odbornou způsobilost má pro 2. stupeň. Některé hodiny ve 4. a 5. ročníku jsou vyučovány učiteli s odbornou způsobilostí pro 2. stupeň.

Na 2. stupni ZŠ působí učitelé s pedagogickou i odbornou způsobilostí včetně dvou učitelek s bakalářským vzděláním. Některé předměty jsou však odučeny vyučujícími bez odborné způsobilosti pro příslušný předmět (zcela chemie, výpočetní technika, výtvarná, hudební a rodinná výchova, z větší části občanská výchova a praktické činnosti, částečně německý jazyk). Pedagogický sbor je vcelku stabilizovaný, tvoří jej vyučující všech věkových kategorií.

Personální struktura vcelku odpovídá potřebám školy, pozitiva a negativa jsou zhruba v rovnováze.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci se podle svého zájmu účastní zejména akcí pořádaných Pedagogickým centrem v Českých Budějovicích, případně Službou škole v Českém Krumlově. Vedení školy sleduje možnosti dalšího vzdělávání učitelů, vzhledem k zabezpečení výuky spíše upřednostňuje semináře konané v odpoledních hodinách. Jedna učitelka studuje prvním rokem výchovné poradenství.

Škola zajišťuje učitelům širokou nabídku časopisů s odborným i pedagogickým zaměřením.

Tato oblast dosahuje běžné úrovně.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost vedení školy je stanovena plánem kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 1998/99. Je zpracován podrobně, postihuje všechny oblasti života školy, ale ne vždy jsou závěry těchto kontrol dokladovány písemně. Chybí vyhodnocování plánovaných úkolů, není patrná zpětná vazba. V letošním školním roce bylo provedeno 14 hospitací, podle sdělení ředitele jsou prováděny s učiteli rozborů.

Pro hodnocení pracovníků byla stanovena kritéria v roce 1993, vedením školy jsou dodržována. Hlavní důraz je v nich kladen na výsledky výchovně vzdělávací práce.

Vlastní kontrolní práce vedení školy žákům nezadává. V minulém školním roce škola využila ve dvou ročnících testů Kalibro k porovnání úrovně znalostí žáků v předmětech český jazyk a matematika.

Rozborem žákovských knížek bylo zjištěno, že četnost známek je u většiny žáků úměrná rozsahu předmětu. Žáci jedné třídy 4. ročníku jsou však nadměrně klasifikováni. Za období od září do doby inspekce měli zapsáno 45 známek z matematiky a 43 známek z českého jazyka (zápisy klasifikace z některých předmětů zcela chybí).

Z uvedeného vyplývá, že ve škole nejsou stanovena jednotící kritéria pro hodnocení a klasifikaci žáků.

Kontrolní systém školy vykazuje dílčí nedostatky, kterým je třeba věnovat zvýšenou pozornost.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je založen na každodenním informování všech pedagogických pracovníků prostřednictvím nástěnky ve sborovně. Podle potřeby, přibližně jedenkrát měsíčně, se konají provozní porady.

Rodiče jsou informováni o průběhu a výsledcích výchovně vzdělávací činnosti na třídních schůzkách na začátku října a na čtyřech konzultačních odpoledních vždy měsíc před klasifikací. Dále mají možnost po předchozí domluvě individuálních konzultací s učiteli a vedením školy. Průběžné hodnocení školní práce a organizační záležitosti jsou zapsány v notýscích a žákovských knížkách, o dalších důležitých akcích jsou rodiče informováni prostřednictvím letáků.

Rada školy není zřízena.

Informační systém školy je na běžné úrovni.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb. ve znění pozdějších úprav je vedena. Podklady k zařazení do sítě škol nebyly k dispozici kompletní. Byly zjištěny drobné nedostatky administrativního rázu ve vedení katalogových listů žáků a třídních výkazů.

Ve vedení povinné dokumentace jsou dílčí nedostatky.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva je zpracována v souladu s § 17 e odst. 2, 3, a 4 zákona č. 139/1995 Sb. Rozporuje si v datech zpracování (uvedeno datum 31.7.1998), projednání na poradě s pracovníky školy (uvedeno datum 30.6.1997) a potvrzení přijetí zřizovatelem (uvedeno datum 3.7.1998). Doklad o projednání s pracovníky školy chybí.

Výroční zpráva je zpracována v souladu se zákonem, vykazuje však formální nedostatky.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky poskytované zřizovatelem zabezpečují provoz školy včetně sportovní haly, umožňují také průběžnou údržbu. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu pokrývají základní potřebu školy, je s nimi nakládáno hospodárně.

Ve škole je zřízen Fond žáků ZŠ Školní, který je spravován zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd. Shromažďuje příspěvky a drobné finanční sponzorské dary, ze kterých jsou hrazeny např. ceny pro vítěze školních soutěží a olympiád, odměny pro žáky na konci školního roku apod.

Využívání finančních prostředků je na běžné úrovni.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Komplex školy je tvořen propojenými pavilony včetně jídelny a sportovní haly. Škola využívá také přilehlé sportoviště. Vzhledem k počtu žáků má škola dostatečný počet učeben. Jsou zde i dvě odborné učebny přírodovědných předmětů, výpočetní techniky, jazyková učebna, školní dílny, kuchyňka a učebna šití. Nábytek ve třídách je udržovaný, nižší třídy na 1. stupni jsou funkčně vybaveny kobercem. Veškeré prostory jsou udržovány v čistotě a pořádku.

Škola používá učebnice se schvalovací doložkou MŠMT ČR, ucelenou řadu učebnic z nakladatelství ALTER používá 1. stupeň, na 2. stupni jsou učebnice průběžně doplňovány podle finančních možností.

Vybavení kabinetů pomůckami je vcelku na dobré úrovni, pro výuku přírodopisu však chybějí jak některé trojrozměrné pomůcky, tak nástěnné obrazy. Skromné je i vybavení školy vzorky hornin a nerostů, zejména pro laboratorní a frontální práce žáků.

Učitelé mají k dispozici a používají ve výuce magnetofony, videopřehrávače, zpětné projekory a episkop.

Učebna informatiky je vybavena dvanácti počítači Macintosh zapojenými v síti. Učitelé mají k dispozici obdobný počítač ve sborovně. Softwarové vybavení slouží výuce informatiky, řízení školy a zatím v menší míře výuce jednotlivých předmětů. Zásadním problémem při využití počítače ve škole, aby investice do nich vložené byly účelné, je osvojení jejich ovládání zejména učiteli 2. stupně (s počítači pracuje pouze zástupce ředitele a menší část učitelek 1. stupně).

Ve škole je zřízena učitelská a žakovská knihovna. Jsou vybaveny odbornou, populárně-naučnou literaturou a beletrií, jedná se převážně o starší tituly. Nízké roční přírůstky knižního fondu jsou podle sdělení ředitele školy limitovány omezenými finančními prostředky.

K realizaci výchovně vzdělávacího programu má škola spíše nadprůměrné podmínky.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh hodin dodržuje psychohygienické zásady a podle možností i pedagogické. MŠMT ČR povolilo škole zkrácení jedné přestávky, v současné době je však již délka přestávek v souladu s vyhláškou. Pitný režim je zajišťován individuálně, žáci mají rovněž možnost si zakoupit nápoje z instalovaného automatu.

Učebny vyhovují svojí velikostí a světelnými podmínkami. Rušivě však při vyučování působí v řadě učeben nadměrná hlučnost zářivek. Prostory školy nejsou rovnoměrně vytápěny, projevilo se to zejména chladem v prostorných chodbách a některých třídách. V jiných třídách bylo naopak nadměrné teplo, které vyžadovalo soustavné větrání. Tento stav je zvláště v mrazivém počasí velmi nepříjemný a může mít negativní vliv na zdraví žáků a učitelů. Velikost lavic a židlí odpovídá vzrůstu a věku žáků.

Estetická úroveň tříd je značně rozdílná, výrazně lepší a pro žáky velmi podnětné je prostředí 1. stupně.

Psychohygienické podmínky školy jsou na běžné úrovni.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

1. stupeň ZŠ

Hospitováno bylo v osmi hodinách 1. - 3. ročníku v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, dále byla sledována i činnost dyslektického kroužku.

Žáci byli pro výuku vždy výborně motivováni, výuka se vyznačovala rozmyšlenou skladbou hodiny, opírala se o názorné vyučování (např. maňásci, přírodniny, zajímavý text s tajenkou) a probíhala v přiměřeném tempu. Pestré střídání činností (např. vtipná hra, naslouchání, relaxační chvílky) odpovídalo věkovým zvláštnostem žáků. Učitelkám se dařilo podněcovat přirozenou zvědavost žáků a pozitivní motivací je aktivně zapojit do výuky. Vztahy mezi žáky a učitelkami jsou otevřené, žáci se k vyučujícím obrazejí s důvěrou a nacházejí u nich pochopení.

Žáci velmi dobře komunikovali a prokázali odpovídající vědomosti a dovednosti. Z průběžných výsledků je zřejmé, že jsou od 1. ročníku v českém jazyce důsledně vedeni ke zvládnutí čtenářských a grafomotorických dovedností. Výcvik ve čtení v 1. - 3. ročníku probíhá efektivně s odlišením úrovně osvojení, žáci jsou vedeni ke čtenářství. Přínosem je péče učitelky 3. ročníku věnovaná žákům v dyslektickém kroužku.

Také v matematice a prvouce jsou žáci správně didakticky vedeni, výuka se opírá o názorné vyučování. Žáci zvládají učivo stanovené učebními osnovami a učí se vědomosti a dovednosti prakticky aplikovat v denním životě (nakupování, lidské činnosti, správné pracovní návyky atd.). Zcela mimořádná, obsahově i lidsky hodnotná, byla hodina prvouky ve 3. ročníku.

Všechny hodiny probíhaly v přátelské pracovní atmosféře, byly radostné a efektivní.

Písemné projevy žáků jsou pravidelně kontrolovány. Samozřejmostí byly i vzorně a nápaditě připravené tabule.

Výuka v 1. - 3. ročníku je mimořádně kvalitní, je hodnocena na škále od spíše nadprůměrné po vynikající.

Dále byly hospitovány čtyři hodiny českého jazyka ve 4. a 5. ročníku.

Také tyto vyučovací hodiny byly dobře členěny, učivo bylo žákům předáváno věcně správně a v logických souvislostech. Společným prvkem bylo i průběžné povzbuzování žáků a jejich pozitivní hodnocení. V hodinách mluvnice učitelky dbaly na důkladné procvičení a osvojení učiva žáky, ti se do výuky aktivně zapojovali a s vyučujícími dobře spolupracovali. Hodina mluvnice ve 4. ročníku postrádala větší pestrost metod. Zajímavou úvodní motivací, citlivým a stimulačním vedením žáků se vyznačovala hodina čtení a literární výchovy učitele 4. ročníku. Žáci se aktivně zapojovali a měli dostatečný prostor pro vyjádření.

Písemné projevy žáků jsou pravidelně kontrolovány, při hodnocení pravopisných jevů je používána vcelku obvyklá klasifikační stupnice, ojediněle bylo zaznamenáno opakované nemotivující negativní hodnocení z diktátů. Specifické vývojové poruchy učení u jednotlivých žáků jsou zohledňovány. Ze zápisů v žákovských knížkách vyplývá, že učitelka 4. ročníku zapisuje nadbytečně i známky z méně významných jednotlivých písemných zkoušek.

Výuka probíhá v pěkně upravených třídách. Žákům napomáhají ve většině tříd i nástěnné přehledy učiva a další názorné pomůcky.

Kvalita výuky ve 4. a 5. ročníku v předmětu český jazyk je hodnocena na škále od nadprůměrné po průměrnou.

Vlastivěda

Hospitováno bylo ve třech hodinách ve 4. a 5. ročníku. Všechny sledované hodiny se vyznačovaly značnou aktivitou a zájmem žáků. V 5. ročníku se žáci výrazně podíleli na opakování na základě doma připravených otázek, které se týkaly právě probírané i starší látky. Při výkladu nové látky učitelka užívala různé formy práce - křížovku, samostatnou práci v pracovním sešitě, společnou četbu. Výuka byla vhodně doplněna pomůckami.

Dvě hospitované hodiny ve 4. ročníku se od sebe výrazně lišily. V jedné dbal učitel na vyjádření vlastního názoru žáků, při výkladu využíval jejich již dříve získaných znalostí a zkušeností, výuku vhodně doplnil četbou z knihy. V druhé hodině učitelka jak při opakování, tak při výkladu nové látky i závěrečném shrnutí postupovala striktně podle textu v učebnici, zcela bez použití pomůcek a doplňkové literatury. V celé hodině dbala učitelka na průběžné hodnocení a pochvalu.

Matematika

Hospitované čtyři hodiny ve 4. a 5. ročníku.

Sledované hodiny matematiky měly převážně dobrou úroveň. Výklad nové látky byl přesný, věcně správný, s využitím zkušeností a vlastního názoru žáků. V hodině učitelé využívali převážně více forem práce - hra, samostatná práce, individuální práce se žáky. Téměř v každé hodině byly zařazeny relaxační prvky. Výuka probíhala v přiměřeném tempu, které odpovídalo schopnostem jednotlivých žáků.

Ve 4. ročníku použila učitelka méně forem práce, učivo nediferencovala a pro nadanější žáky bylo v hodině velmi málo práce. V této třídě bylo kontrolou sešitů zjištěno, že učitelka hodnotí známkou cvičení v každé vyučovací hodině, bez ohledu na to, zda se jedná o látku právě vyloženou či opakování staršího učiva.

Úroveň sledovaných hodin se pohybovala na škále od nadprůměrné po spíše podprůměrnou.

2. stupeň

Český jazyk a literatura

Celkem bylo hospitováno pět vyučovacích hodin v 6. - 9. ročníku.

Hodiny byly dobře připravené obsahově i metodicky, měly obvyklou stavbu.

Učitelky v 8. a 9. ročníku výborně organizovaly úvodní opakování z mluvnice. Pracovaly se skupinami žáků i jednotlivci současně písemně do sešitů, na tabuli i ústně, využívaly předem připravené kartičky s úkoly, psaní na tabuli a další pomocné materiály. Následná společná kontrola přispěla k utvrzení opakovaných jevů, časté hodnocení a klasifikace působila na žáky výchovně a motivačně. V jiných částech hodin převažovala metoda řízeného rozhovoru, ale ne vždy se dařilo žáky názorně motivovat a nechat jim dostatek prostoru k vyjádření. Vztah obou vyučujících k žákům byl vstřícný a přátelský.

Učitelka v 6. a 7. ročníku přistupovala k výuce tvořivě a vhodně střídala jednotlivé činnosti. Hodiny byly postaveny na vzájemné důvěře. Vycházela z dobré znalosti žáků a jejich věku, vkládala do hodin různé úkoly se soutěžními prvky, nechyběl smysl pro humor. Výborně dodržela metodické a psychohygienické zásady psaní diktátu. Předcházelo mu opakování gramatických pravidel a po napsání učitelka zařadila uvolňovací hru. K ještě vyšší aktivizaci žáků by přispělo více motivačního hodnocení.

Ve všech třídách jsou zadávány slohové práce a diktáty v souladu s probíraným učivem. Jejich rozsah a obsah odpovídá vzdělávacímu programu příslušných ročníků. Učitelky hodnotí písemnosti žáků vcelku srovnatelným způsobem. Kromě základních pomůcek, odborných knih a beletrie ze školní knihovny jsou používány videokazety a kopírované texty.

Úroveň výuky českého jazyka a literatury je spíše nadprůměrná.

Anglický jazyk

Hospitace proběhly v pěti hodinách 5. - 9. ročníku.

Tempo výuky bylo přizpůsobeno schopnostem žáků, hodiny byly vedeny v angličtině. Ve většině sledovaných hodin byly použity formy a metody práce, které odpovídaly úrovni zvládnutí jazyka a věku žáků. Znalosti a jazykové dovednosti žáků byly z větší části průměrné, ne vždy byly schopni přirozeně reagovat na zadávané pokyny a úkoly. Málo prostoru bylo dáno pro jejich samostatný souvislejší projev.

V hodinách nebyl ponechán prostor pro závěrečné shrnutí a utvrzení probírané látky. Prakticky nevyužita zůstala motivace, což vedlo ke značné pasivitě žáků.

Zmíněné metodické nedostatky se výrazněji projeví u učitelky s krátkou praxí.

Kvalita výuky anglického jazyka je hodnocena na škále od průměrné po spíše podprůměrnou.

Německý jazyk

Hospitováno bylo ve dvou hodinách 5. a 6. ročníku.

Hodiny byly dobře připraveny, učitelky používaly metody a formy práce odpovídající věku žáků, střídalo se frontální i skupinové vyučování. Pozornost byla věnována nácvičce správné výslovnosti, žáci byli průběžně kontrolováni a opravováni. V hodinách byly využity pomocné obrazové materiály i magnetofonová nahrávka s rodilým mluvčím. Projevené znalosti žáků byly většinou na dobré úrovni.

Kvalita výuky v hodinách je hodnocena jako spíše nadprůměrná a průměrná.

Dějepis

Celkem byly hospitovány tři vyučovací hodiny v 6., 7. a 8. ročníku.

Hodiny byly velmi dobře připraveny a měly promyšlenou stavbu. Do kvality výuky se pozitivně promítalo dobré propojení výkladu a práce s učebnicí, popř. s mapou, důraz na pochopení logických souvislostí, používání různých pomocných materiálů a populárně naučných knih. Žáky motivovalo zaujetí učitelek pro předmět a jejich snaha odlehčit faktografií historickými i bájnými příběhy a zajímavostmi. Zápisy v žakovských sešitech vypovídají o častém zpestřování práce křížovkami a zábavnými úkoly, které bývají východiskem nebo závěrem hodin.

Kvalita výuky dějepisu je na spíše nadprůměrné úrovni.

Občanská výchova

Celkem byly hospitovány tři vyučovací hodiny v 6., 8. a 9. ročníku. Ze tří vyučujících je pouze jedna odborně způsobilá.

Učitel v 8. ročníku rozdělil žáky do skupin a dokázal vytvořit velmi dobrou atmosféru pro diskusi se žáky i žáků navzájem, základ úspěšné práce právě v tomto předmětu. Kladl důraz na samostatný úsudek, byl tolerantní k různým názorům a výborně skloubil výchozí znalosti žáků a výsledky diskuse s výchovnými momenty. Samostatnost a sebepoznávání žáků podporuje zařazováním testů, kvízů a anket.

Učitelky v 6. a 9. ročníku pojaly hodiny více naukově, ale snažily se žáky motivovat názornými ukázkami, křížovkami, aktualizací současných společenských událostí.

Kvalita výuka občanské výchovy se pohybuje na spíše nadprůměrné až nadprůměrné úrovni.

Přírodopis

Učivo bylo v obou hospitovaných hodinách v 8. a 9. ročníku vysvětlováno věcně správně, přiměřeně věku žáků, učitelé se však méně opírali o názor, jen okrajově byla využita možnost demonstrace či pozorování přírodnin. Zvolené vyučovací metody nepodněcovaly žáky dostatečně k aktivnímu osvojování učiva. Pouze v některých třídách jsou plněny laboratorní práce v rozsahu doporučeném osnovami (toto zjištění se týká dvou předcházejících let).

Úroveň vyučování přírodopisu je hodnocena jako spíše podprůměrná.

Zeměpis

V hospitovaných hodinách zeměpisu v 6. a 7. ročníku učitelky důsledně využívaly nástěnné mapy i atlasů jak při procvičování učiva, tak při vyvozování nové látky. Učivo bylo prezentováno věcně správně, výklad byl pro žáky zajímavý, ponechával však méně prostoru jejich aktivní činnosti. Ve větší míře mohl být využit názor. Poznámky v sešitech žáků mají pěknou úroveň po stránce obsahové i formální.

Kvalita výuky je hodnocena jako průměrná.

Chemie

I když je chemie vyučována učitelkou bez odborné způsobilosti pro tento předmět, navštívené hodiny v 8. a 9. ročníku byly po metodické i odborné stránce vedeny velmi dobře. Střídání metod a činností, preferujících aktivní zapojení žáků do vyučování, udržovalo jejich zájem. Didakticky dobře byly využity i všechny provedené demonstrační pokusy.

Kvalita výuky chemie je hodnocena jako nadprůměrná.

Matematika

Hospitováno bylo pět hodin v 6. - 9. ročníku.

Hodiny u dvou učitelů byly dobře metodicky a odborně připravené, užité formy práce odpovídaly věku žáků, učitelé jednali s žáky se vzájemným respektem. Výklad nové látky v 6. ročníku byl založen na vyvozování učiva žáky, kteří velmi dobře spolupracovali s učitelkou. Oba učitelé dbali na procvičování a upevňování staršího učiva. Dobré znalosti žáků svědčí o systematické práci a důrazu na precizní zvládnutí základních matematických postupů.

Hodiny u dalšího učitele v 8. a zejména v 7. ročníku nebyly dobře metodicky připraveny. Výrazně chybělo seznámení s cílem hodiny, použité metody žáky neaktivizovaly, značná část třídy pouze opisovala úlohy z tabule. Hodnocení práce žáků a shrnutí učiva s upozorněním na nejčastější chyby učitel použil pouze v hodině v 8. ročníku.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena na škále od nadprůměrné po podprůměrnou.

Tělesná výchova

Hospitováno bylo v pěti hodinách 5. - 8. ročníku.

Všechny hodiny měly odpovídající stavbu, po organizační stránce byly dobře připraveny. Žáci jsou vedeni k získávání správných pohybových dovedností a návyků, zvládají základní organizační, bezpečnostní a hygienické zásady cvičení. Učitelé dbají na správné držení těla a kultivují pohybový projev žáků.

Kvalita výuky je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

V testech Kalibro, kterých se žáci školy účastnili v minulém roce, byly dosažené výsledky v českém jazyce i matematice v pásmu celostátního průměru. V soutěžích a olympiádách pořádaných MŠMT ČR dosahují žáci školy spíše průměrných výsledků.

Z hospitací vyplývá že u většiny žáků na 1. stupni jsou cílevědomě a systematicky rozvíjeny komunikační schopnosti. Někteří vyučující 2. stupně nedávají dostatečný prostor pro samostatné vyjadřování žáků. Vědomosti a rutinní dovednosti většiny žáků odpovídají jejich schopnostem a požadavkům učebních osnov. Žáci jsou schopni aplikovat učivo, většina vyučujících 1. stupně pěstuje v žácích tvořivost, kterou dále využívají a rozvíjejí pouze někteří učitelé 2. stupně.

V této oblasti dosahuje škola celkově průměrné úrovně, lepších výsledků dosahují žáci většiny tříd 1. stupně.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů a k slušnému vystupování. Velmi dobře se daří začleňovat žáky odlišného etnika. Chování žáků v době inspekce odpovídalo běžným projevům mládeže školního věku. Vnitřní řád školy obsahuje ustanovení daná vyhláškou. Vzhledem k použitým formulacím, které mají převážně příkazový charakter, je spíše formálním dokumentem.

Velmi vstřícné klima převládá na 1. stupni.

Prevencí problémových jevů se zabývá pověřený učitel, který má důvěru žáků a dále se v této oblasti vzdělává.

Tato oblast je na běžné úrovni.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovná poradkyně je zkušená vyučující. Roční plán činnosti nemá zpracovaný, ve své práci vychází z dlouholeté praxe. Pro konzultace, poskytované žákům a rodičům, má stanoveny pravidelné hodiny, vychází však vstřícně potřebě a zájmu stran vždy, když je třeba. V oblasti profesionální orientace provádí předběžný průzkum zájmů žáků, seznamuje žáky a rodiče s nabídkou studijních a učebních oborů na základě aktuálních informací ze středních škol, středních odborných učilišť a Úřadu práce v Českém Krumlově. Velmi dobře má zpracovanou nabídku učebních oborů pro méně úspěšné žáky, kteří končí povinnou školní docházku v nižších ročnících.

Pro žáky z nejvyšších ročníků pořádá exkurze zaměřené na volbu povolání - na úřad práce a na výstavu Vzdělání a řemeslo v Českých Budějovicích.

Na základě požadavků rodičů a třídních učitelů zprostředkovává vyšetření žáků v pedagogicko-psychologické poradně. Vede záznamy o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení, LMD a poruchami chování. O závěrech vyšetření pravidelně informuje ostatní vyučující. Všichni žáci s poruchami učení a chování mají zpracované individuální plány. Některé mají velmi dobrou úroveň, jiné se omezují spíše na popis problémů žáka, méně na konkrétní postupy práce.

Výchovná poradkyně zajišťuje účinnou spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně-pedagogickým centrem Spirála, s centrem pro zrakově postižené a Okresní koordinační komisí pro poradenské služby.

Oblast výchovného poradenství je na běžné úrovni.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Škola podporuje kvalitní využívání volného času žáků zavedením zájmových kroužků, zapojením žáků do soutěží a olympiád a dalšími tradičními i jednorázovými aktivitami.

Zřizování kroužků ovlivnila vedle omezených finančních prostředků i poměrně široká nabídka místního domu dětí a mládeže a základní umělecké školy. Většina kroužků je určena pro žáky 1. stupně: dyslektický, německého jazyka (2. a 3. ročník), výtvarný (1. ročník), taneční (3. ročník), sportovní (jedna třída 1. ročníku). Ostatní žáci se mohou zapojit do kroužku floorbalu a do kroužku, který se zabývá přípravou školního časopisu Chameleon. Na tvorbě tohoto časopisu se podílejí sami žáci pod vedením jedné z učitelek. Píší a redigují vlastní příspěvky a časopis má stoupající úroveň grafickou i obsahovou.

Žáci se pravidelně zúčastňují školních a okresních kol každoročních olympiád v českém jazyce, matematice, biologii a chemii. Škola se zapojuje do soutěží doporučených MŠMT, jako je např. Jihočeský zvonek, zeměpisná Škola hrou, dopravní soutěž mladých cyklistů, výtvarná soutěž Evropa ve škole, a do sportovních soutěží ve volejbalu, floorbalu a malé kopané. Mezi pravidelné každoroční aktivity patří sběr léčivých bylin, vánoční besídka a maškarní karneval, vystoupení pro důchodce, různé výstavy, zimní floorbalová liga, Večerní běh Kaplicí a další.

Pátým rokem je škola zapojena do programu Baťa Junior Achievement (Základy podnikatelství, Výhody prodlouženého studia). Probíhá formou besed a vzdělávacích akcí, většinou začleněných do občanské výchovy.

Škola pokračuje druhým rokem v realizaci projektu Přeshraniční spolupráce a poznávání, který byl přijat Fondem malých projektů Phare CBC. Hlavním cílem projektu je navázání kontaktů a rozvoj vzájemné spolupráce s partnerskou školou v rakouském Gallneukirchenu.

Další aktivity školy jsou na spíše nadprůměrné úrovni.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Škola nemá další součásti. Pro žáky všech základních škol je zřízena společná školní družina při sousední škole.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Škola má vytvořeny příznivé podmínky pro realizaci zvolených výchovně vzdělávacích programů. Oblast řízení vykazuje dílčí nedostatky v organizačním a kontrolním systému. Kvalita výuky má rozdílnou úroveň, pohybuje se na škále od vynikající po podprůměrnou, většina výuky dosahuje dílčích pozitiv. Velmi kvalitní je výuka ve většině tříd 1. stupně. V oblasti rozvoje osobnosti žáků je škola na standardní úrovni.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

Vedení školy by mělo na základě demokratických principů řízení usilovat o aktivní zapojení pracovníků do života školy. V praxi to znamená více delegovat pravomoci na jednotlivé zaměstnance a využívat jejich podnětů a názorů při řízení školy.

Ve spolupráci se zřizovatelem upravit tepelné podmínky pro výuku a opravit nevyhovující zářivky.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Miroslav Doležal v. r.

členové týmu: Jana Bartošová v. r.

Věra Drsová v. r.

Petr Friebel v. r.

Alena Stachová v. r.

V Českých Budějovicích dne 14. ledna 1999

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 19. 1. 1999

razítko

Podpis ředitele: Jan Bláha v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Kaplice	8. 2. 1999	322/99
Školský úřad: ŠÚ Český Krumlov	8. 2. 1999	323/99

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
27. 1. 1999	194/99	k inspekční zprávě byly podány připomínky